



Tässä esitetyt luvut ovat laskennallisia tai esimerkkeihin pohjautuvia.

- Laske oman kuntasi säästöt. Mikä on kunnassasi:
- 1 palveluiden käyttö
 - 2 palveluiden kustannukset
 - 3 ehkäisevien palveluiden tarve
 - 4 ehkäisevien palveluiden kustannukset
 - 5 arvioi kustannussäästö



Tämän europohjaisen taskumatin, €Matin, sisällön ovat tuottaneet valtakunnallinen päihdetyön aluekehittäjäverkosto.

www.alkoholiohjelma.fi
www.thl.fi/neuvoa-antavat



- Alkoholi on työikäisten suomalaisten yleisin kuolinsyy.
- Myös yli 65-vuotiaista erikoissairaanhoidon tapaturman vuoksi tulleista 20 % oli alkoholin vaikutuksen alaisena (miehistä 17 % ja naisista 3 %).
- Väestötasolla esimerkiksi HUS-miljoonapiirissä on 280 000 alkoholin suurkuluttajaa. Jos heille kaikille järjestettäisiin mini-interventio (ä 241 €, yht. 67 480 000 €), olisi säästö yhteensä terveydenhuollon kuluissa 148 miljoonaa €.
- Vuonna 2006 alkoholista aiheutuvat välittömät kustannukset valtiolle ja kunnille olivat n. 900 miljoonaa (180 €/kuntalainen) ja välilliset kustannukset 3 118–5 839 miljoonaa euroa.
- Alkoholiveron tuotto vuonna 2006 oli 992 miljoonaa euroa.



- Yksi syrjäytynyt nuori maksaa yhteiskunnalle n.1 miljoona euroa eläkeikään mennessä (65v.).
- Noin 70 prosenttia pahoinpitelyrikoksiin syyllisiksi epäillyistä on ollut alkoholin vaikutuksen alaisena.
- Ikääntyvien alkoholinkäyttö on pitkälti ennustettavissa jo keski-ikässä.
- Alkoholiehtoisia kuolemia on vuosittain yli 3 000 kappaletta.
- Työkäisistä suomalaisista: 10 % on raittiita, 60 % kohtuukäyttäjiä, 20 % suurkuluttajia ja 10 % alkoholiriippuvaisia.



Hoidon kustannukset kasvavat ongelmien vaikeutuessa

- 40 € terveydenhoitajan vastaanottokäynti
- 50 € A-klinikkakäynti
- 60 € nuorisosaamakäynti
- 125 €/vrk katkaisuhuolto
- 300 €/vrk tukiasunto palveluineen
- 2 600 € maksatulehdus
- 110000 € huostaanotto/vuosi
- 30 000 € haimatulehdus
- 98 000 € maksansiirto



Esimerkkejä kustannustehokkaista ehkäisevän päihdetyön keinoista

- Kuntien ja muiden työnantajien päätös tilojen ja tilaisuuksien päihdeettömydestä 0 €
- Urheilu- ja harrastusseurojen päihdepelisäännöt 0 €
- Esimiehen puheeksiotto ja työpaikan hoitoonohjausjärjestelmä.
- Työterveyshuollon varhainen puuttuminen. Mini-interventio maksaa 84–241 €
- Ehkäisevän päihdetyön koordinaattorin palkkaamiseen alkoholi-elinkeino ja viranomaisyhteistyön kehittämiseen n. 40 000 €/vuodessa sivukuluineen
- Alkoholielinkeino huolehtii henkilökuntansa vastuullisesta alkoholimyyntin ja -anniskelun koulutuksesta.



Paljonko alkoholi maksaa?

Kuinka paljon ehkäisevä työ säästää?

MARJUKKA 30

TOMI 13

ARTO 19

RISTO 25

SEPPO 55

EEVA 72

Marjukka 30-vuotias lähihoitaja käyttää runsaasti alkoholia raskauden aikana. Äitiysneuvolassa hänelle tehdään ru-tiiniulunteisesti AUDIT-kysely. Kyselyn tulokseksi saadaan 8-16 pistettä eli suurkulutusriski. Asia otetaan Marjukan kanssa puheeksi. Marjukka otetaan seurantaan ja ohjataan tarvittaessa jatkohoitoon.

Arvioidut kustannukset ilman väliintuloa:

- vastasyntyneen sijoittaminen perhehoitoon lastensuojelun avohuollon tukitoimenpitein 18 ikävuoteen saakka yhteensä 255 000 €
- perheen päihdekuntoutus laitoshoidossa 23 000 € (252 €/vrk)
- toisella vanhemmista viisi 7 vrk:n katkaisuhoidojaksoa 28 800 € (120 €/vrk)

Tomi 13-vuotias vakavia ongelmia koulun käynnissä. Koulusta otetaan yhteyttä kotiin, jossa ei tiedetä Tomin tilanteesta. Tomi vaikuttaa itsetuhoiselta, masentuneelta ja hän käyttää paljon alkoholia. Tomi saa lähetteen nuorisopsykiatrian poliklinikalle. Tomia hoidetaan osastolla ja hän käy sairaalakouluu.

Arvioidut kustannukset:

- psykiatrinen osastohoito 4 000 €/hoitajakso
- oppilashuoltotyöryhmä 480 €/kahden tunnin istunto
- vahingontekojen kustannukset nousevat helposti kymmeniin tuhansiin euroihin
- lisäksi kustannuksia aiheutuu: erityisopetus, sosiaalitoimen kokoukset ja konsultaatiot, psykiatrian poliklinikan tutkimus- ja hoitokäynnit lapsi sijoitetaan ammatilliseen perhekotiin 13-18 ikävuoteen saakka yhteensä 503 000 €

Arto 19-vuotias opiskelija otti kaljaa ostarilla kavereiden kanssa. Illan kuluessa tyhjensi 12 olutpulloa kunnes kavereita soitettiin bileisiin. Arto otti skootterin ja lähti parhaan kaverin kanssa Miron luo bileisiin. Matka päättyi kaupan kulmalla auton kykeen. Ambulanssissa todettiin, että Artolla oli niskamurtuma ja kaverilla oli paha kallovamman, koska hänellä ei ollut kypärää.

Arvioidut kustannukset:

- niskamurtuman hoito 3 000 €, vammautuminen (vakuutusyhtiö)
- kallovamman hoito 11 000 €, vammautuminen (vakuutusyhtiö)
- vammaispalvelu (henkilökohtainen avustaja esim. 20 000 €/v, palveluasunto 40 000 €/v, päivätoiminta 4 900 €/v)
- lisäksi kustannuksia aiheutuu: skootterin ja auton hinta (vakuutusyhtiö), ambulanssi-palvelut, poliisin tulo paikalle, eläke, oikeudenkäyntikulut, vahingonkorvaukset

Risto 25-vuotias sähköasentaja juo viikonloppuiltana 24 olutta. Risto ei pääse ravintolaan ja joutuu ravintolan jonossa tappeluun. Tappelussa hän saa useita potkuja päähänsä ja menettää tajuntansa. Ohikulkija soittaa ambulanssin. Sähköasentaja saa aivovamman. Hän on tehohoidossa 2 viikkoa ja vuodeosastolla 2 kk ja sen jälkeen avokuntoutuksessa. Hän saa pysyvän invaliditeetin ja jää eläkkeelle.

Arvioidut kustannukset:

- menetetty työvuolet 39 vuotta á 38 000 €/v
- 2 viikkoa tehohoidossa + 2 kk osastolla 110 000 €
- avokuntoutus 100 €/käynti puoli vuotta 2 400 €

Seppo 55-vuotias kunnan tulosaluejohtaja. Sepolla on työnsä puolesta viikoittain edustustilaisuuksia. Hän käyttää alkoholia myös vapaa-aikana päivittäin. Hän käyttää omasta mielestään alkoholia kohtuullisesti. Sepon työstä poissaolot maanantaisin ovat lisääntyneet. Lomat ovat jatkuneet sairauslomina.

Arvioidut kustannukset:

- sairauspoissaolot työntantajalle 17 000 €
- Terveydelliset ja sosiaaliset ongelmat mm: verenpaine, unihäiriöt, liikalihavuus, masennus, avioero
- Ennenaikainen kuolema, menetetty elinvuoden hinta 28 000 €/vuosi 75- ikävuoteen saakka.

Eeva 72-vuotias eläkeläinen hakeutuu terveyskeskukseen lääkärin vastaanotolle jo jonkin aikaa jatkuneen huimauksen ja vatsavaivojen takia. Alkoholin käyttö ei tule puheeksi. Eeva ottaa illalla viinapauk-kunsa totuttuun tyyliin ja kaatuu murtaen lonkkansa.

Arvioidut kustannukset:

- lonkkamurtuman välittömät sairauden hoitokulut ovat 17 000 €
- kolmasosa murtuman saaneista päätyy pitkäaikaiseen laitoshiitoon 38 000 €/v